

Bilag til dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - procesteknolog

Indholdsfortegnelse

Arbejdsmarkedet og den politiske dagsorden.....	1
Den aktuelle situation i dækningsområdet.....	4
<i>Erhvervsplan – samarbejde mellem 3 kommuner og fødevarevirksomheder</i>	4
<i>Region Midtjylland – regionalt fokus</i>	4
<i>EU-projekt - ”FFI - Future Food Innovation - Agro Business Park”</i>	5
<i>Ungdomsuddannelser i Silkeborg Kommune - udviklingstiltag</i>	5
<i>Arbejdsmarkedet i Silkeborg Kommune</i>	5
<i>Den fremtidige situation i branchen</i>	7
Tilkendegivelser af behovet for uddannelsen i dækningsområdet	7
<i>Rekrutteringsgrundlag fra ungdomsuddannelserne</i>	7
<i>Tilkendegivelser blandt potentielle studerende</i>	9
<i>Sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne regionalt og lokalt</i>	10
<i>Silkeborg Kommune og ErhvervSilkeborg’s tilkendegivelser</i>	11
<i>Fødeskolernes tilkendegivelser</i>	11
<i>Virksomhedernes tilkendegivelser</i>	12
Strategi, organisation, praktik og pædagogisk fokus på Erhvervsakademi Dania i Silkeborg.....	12
Markedsføring og information.....	13
Bilag, der kan rekvireres ved henvendelse – nyttige links	13

Indeværende ansøgning er en revision af den tidligere fremsendte ansøgning til FIVU i foråret 2013. Som følge af de kommentarer, FIVU tidligere har givet Erhvervsakademi Dania, er ansøgningen nu tilrettet og alle 4 studieretninger på uddannelsen er medtaget. Nedenfor understøttes ansøgningen af relevante undersøgelser, der samlet set viser et konkret behov for procesteknologuddannelsen i Silkeborg.

Arbejdsmarkedet og den politiske dagsorden

Indeværende afsnit beskriver kort den målgruppe, som uddannelsen henvender sig til. Ligeledes ses nærmere på arbejdsstyrken på området for procesteknologuddannelsen, det forventede antal arbejdspladser, der kan danne rammen for dimittendernes beskæftigelse og endeligt refereres kort til beskæftigelses- og brancheanalyser.

Der er i disse år et særligt fokus på at sikre øget overgang fra ungdomsuddannelserne til videregående uddannelser. Regeringens notat med titlen ”Danmark i arbejde – udfordringer for dansk økonomi mod 2020”, understreger behovet for et fremtidigt uddannelsesløb af den danske arbejdsstyrke med det formål at bidrage til øget produktivitet i dansk økonomi frem mod 2020. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd understøtter dette gennem publikationen ”Danmark i en krisetid – velstand kræver uddannelse”, hvori det

understreges, at der særligt vil mangle arbejdskraft blandt personer med korte videregående uddannelser i 2020, og endda særligt inden for det tekniske område.

Set i lyset af de politiske mål og de fremtidige behov ønsker Erhvervsakademi Dania at udvikle og udbyde flere korte videregående uddannelser inden for det tekniske område. Uddannelsen procesteknolog er særlig interessant for afdelingen i Silkeborg, da byen og en række virksomheder i omkringliggende geografer, efterspørger uddannet arbejdskraft inden for uddannelsens fagområder. I afsnittet nedenfor uddybes den aktuelle situation i Silkeborg og omegn.

Målgruppen for uddannelsen Procesteknolog er primært unge med uddannelserne STX, HTX, HF og relevante tekniske erhvervsuddannelser. Blandt voksne vil der ses efterspørgsel i forbindelse med omskoling f.eks. grundet ledighed eller et generelt ønske om overbygning på en erhvervsfaglig uddannelse inden for det tekniske område. Sidstnævnte i forhold til at udvide jobmuligheder og sikre beskæftigelse på længere sigt. Procesteknologuddannelsen rummer flere studieretninger og giver derfor beskæftigelse i en række erhverv.

Det er i 2013 muligt at uddanne sig til procesteknolog i 5 byer i Danmark. Erhvervsakademi MidtVest udbyder uddannelsen i Holstebro, dog jf. akademiets hjemmeside begrænset til en enkelt studieretning, procesteknologi. Erhvervsakademi Lillebælt udbyder uddannelsen i Vejle og i Odense, og øvrige uddannelsessteder er på Sjælland. Erhvervsakademi Danias afdeling i Silkeborg har mere end 70 km til de nærmeste udbudssteder i dag. Antallet af optagne studerende i 2013 på procesteknologuddannelsen fremgår af tabellen nedenfor.

Antal optagne studerende på procesteknologuddannelsen, 2013

	Antal ansøgere		Antal optagne	
	Total	1. prioritet	Kvote 1+2	Standby
Professionshøjskolen Metropol				
København N.	85	36	31	0
Erhvervsakademi Sjælland				
Roskilde	72	43	38	0
Erhvervsakademi Lillebælt				
Odense	58	33	42	0
Vejle	67	48	27	0
Erhvervsakademi MidtVest				
Holstebro	41	26	3	0

Kilde: www.ug.dk

Samlet er der på landsplan optaget 141 studerende. Særligt bemærkelsesværdigt er det, at der i Holstebro blot er optaget 3 studerende ifølge www.ug.dk. Samtale med Erhvervsakademi MidtVest viser dog et optag på 25 studerende pr. september 2013. Samlet set i Jylland er der således i 2013 optaget 52 studerende. I forhold til virksomhedernes efterspørgsel, er der ikke sammenhæng i dag mellem udbud af procesteknologer og virksomhedernes efterspørgsel. Dette underbygges i afsnittet "Tilkendegivelser af behovet for uddannelsen i dækningsområdet" nedenfor. I tabellerne nedenfor uddybes udviklingen i antal optagne studerende, antal dimittender og antal beskæftigede efter endt uddannelse i perioden 2000-2011:

Antal studerende på procesteknologuddannelsen 2000-2011

Dimittender og Arbejds- og uddannelsesstatus og Årgang						
	Dimittender					
	01.Ikke bosat i DK	2a.Beskæftiget	2b.Ledig	2c.Udenfor arbejdsstyrken	99.Uoplyst	Total
2000/2001		137	10			165
2001/2002		91	11			112
2002/2003		148	15			174
2003/2004		91	13			115
2004/2005		84	13	15		117
2005/2006		68				88
2006/2007		60				69
2007/2008		70				85
2008/2009		72	10			94
2009/2010		40	11			66
2010/2011	16				57	81
Total	63	861	96	67	57	1.166

Bemærk: de ovenstående tal er baseret på følgende filter/filtre: Uddannelse - Audd:
 Ernæringsteknolog + Fødevareteknolog + Mejeriteknolog + Procesteknolog, kemoteknik

Beskæftigelse i % af dimitterede

	Beskæftigelse i % af dimitterede
2000/2001	83
2001/2002	81
2002/2003	85
2003/2004	79
2004/2005	72
2005/2006	77
2006/2007	87
2007/2008	82
2008/2009	77
2009/2010	61

Kilde: www.uvm.dk/service/statistik/databank.aspx

Antallet af studerende på uddannelsen har været faldende i perioden, hvilket sandsynligvis hænger sammen med oprettelsen af professionsbacheloruddannelser inden for lignende fagfelter. Vigtigt er det dog her at nævne, at der politisk er et særligt fokus på at tilbyde korte videregående uddannelser for at sikre tilbud om videregående uddannelser til flere kommende studerende. Fokus på mellemlange og lange videregående uddannelser er således ikke tilstrækkeligt, hvis uddannelsesbehovet på landsplan frem mod 2020 skal opfyldes. Endelig ses, at det samlede antal dimittender på korte og mellemlange videregående uddannelser indenfor procesteknologiområdet har været stigende i hele perioden. Beskæftigelsesprocenten har ligget højt i hele perioden – for såvel procesteknologer som for hele uddannelsesområdet.

Som nævnt i bilagets indledning vil det særligt være de tekniske uddannelser, der skal sikre øget dansk produktivitet i de kommende år. Dette sammen med en ovenfor dokumenteret tilfredsstillende beskæftigelsesstatistik for dimittender antyder, at der er et væsentligt potentiale for uddannelse af flere procesteknologer i fremtiden.

Den aktuelle situation i dækningsområdet

Dette afsnit konkretiserer den nuværende og den fremtidige situation for Silkeborg Kommune herunder strategien for erhvervsområdet inden for procesteknologi og fødevarer. Det regionale fokus inddrages tillige, og der ses nærmere på udviklingstiltag på kommunens ungdomsuddannelser, på selve arbejdsmarkedet i kommunen og endeligt gives bud på den fremtidige situation for branchen i området.

Silkeborg Kommune er blandt de 10 største kommuner i Danmark, og byen er præget af store ændringer i disse år. Efter mange års politiske forhandlinger, er motorvejsbyggeriet, der skal sikre en motorvej tværs gennem Midtjylland, i fuld gang. Silkeborg oplever således et nyt fokus fra borgere uden for Silkeborg Kommune og fra virksomheder i forhold til bosætning, virksomhedsbyggeri og nemmere pendling særligt mellem Århus og Silkeborg. Med motorvejens snarlige færdiggørelse i 2016 vil der være 25 minutter mellem Århus og Silkeborg, hvilket øger byens potentiale i forhold til rekruttering af borgere samt fastholdelse af særligt de unge borgere, der i dag ofte fraflytter kommunen i forbindelse med videregående uddannelser i Århus.

Silkeborg Kommune har i sin udviklingsstrategi, der viser vejen frem mod 2024, identificeret en række indsatser af væsentlig betydning for kommunens mål om at skabe 3.000 nye job inden 2020. Blandt indsatserne ses en uddannelsesstrategi, hvor der rettes fokus mod et bredere uddannelsesmiljø herunder øget samarbejde med institutioner med videregående uddannelser. Der er således fokus på at skabe innovative læringsmiljøer på de nuværende institutioner, og gerne i samarbejde med Århus Universitet. I forhold til sidstnævnte fremgår det af kommunens strategi, at samarbejdet øges ved fysisk tilstedeværelse af Århus Universitet i Silkeborg. Dette vil give den yngre del af befolkningen muligheder for et kompetenceløft fra ungdomsuddannelserne, over de korte videregående uddannelser og videre til bachelor- og kandidatuddannelser. Et tæt samarbejde mellem Erhvervsakademi Danias KVU'er og Århus Universitet og VIA University College, vil gavne uddannelsesniveaue i Silkeborg Kommune.

Erhvervsplan – samarbejde mellem 3 kommuner og fødevarer virksomheder

Silkeborg Kommune har netop vedtaget en ambitiøs erhvervshandleplan for 2013. Planen sætter bl.a. fokus på at fastholde og udvikle produktionserhvervene i Silkeborg Kommune og markedsføre motorvejens erhvervsmæssige muligheder. Fødevarerområdet er et af handleplanens fokusområder. Fødevarerområdet er i vækst i Region Midtjylland både målt på størrelsen af produktionen og på antallet af fødevarerrelaterede virksomheder og videnmiljøer. Silkeborg, Viborg og Herning kommuners erhvervsråd er gået sammen med en række lokale fødevarer virksomheder om at udvikle en fælles platform for kompetenceudvikling og etablering af et fælles netværk for fødevarer virksomheder. Procesteknologuddannelsen understøtter erhvervshandleplanen om øget fokus på fødevarerområdet i de nævnte 3 kommuner.

Region Midtjylland – regionalt fokus

I publikationen "En globalt konkurrencedygtig region", Region Midtjylland, oplyses følgende: "Midtjyske virksomheder tegner sig for 55% af den danske industrieksport inden for fødevarerområdet. Erhvervet bidrager til vækst og udvikling både i de større byer og i de mindre samfund i regionen. Samtidig er det et meget internationalt konkurrenceudsat erhverv, hvor globaliseringens udfordringer og muligheder spiller en stor rolle, der rejser behovet for en højere grad af innovation og produktdifferentiering i den midtjyske fødevarerproduktion. Vi vil målrette vores indsats mod at udvikle rammerne for at skabe øget innovation i

fødevareerhvervet gennem samarbejdet mellem virksomheder, videninstitutioner og brugere". Netop Region Midtjyllands satsning på fødevareområdet understøtter behovet for et højere kompetenceniveau i regionen, og derfor må det forventes, at behovet for f.eks. procesteknologer øges i de kommende år. Erhvervsakademi Dania vil med en procesteknologuddannelse i Silkeborg kunne samspille med regionen om innovation i fødevareerhvervet, og ovennævnte understøttes yderligere i de udviklingstiltag, der fremgår af punktet nedenfor vedr. ungdomsuddannelserne i Silkeborg Kommune.

Med den generelle satsning i Region Midtjylland kombineret med det begrænsede geografiske udbud af procesteknologuddannelsen i Jylland, anses det for relevant at se nærmere på omfanget af afgangsvirksomheder, ikke kun i Silkeborg Kommune, men også i kommunerne Ikast/Brande, Viborg, Skanderborg og Favrskov. Antallet af relevante samarbejdsvirksomheder fremgår af ansnittet "Den fremtidige situation i branchen" nedenfor.

EU-projekt - "FFI - Future Food Innovation - Agro Business Park"

Fokus på fødevareområdet er som ovennævnt stort i øjeblikket. Dette ses også i EU-projektet "FFI - Future Food Innovation - Agro Business Park", ved forsøgscetret i Foulum. Projektet har til formål at øget samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og små og mellemstore virksomheder inden for fødevareindustrien. Dette indgår Erhvervsakademi Dania naturligvis i, netop for at understrege interessen i tekniske korte videregående uddannelser nu og i fremtiden. Også i denne sammenhæng er procesteknologuddannelsen yderst interessant for Erhvervsakademi Dania.

Ungdomsuddannelser i Silkeborg Kommune - udviklingstiltag

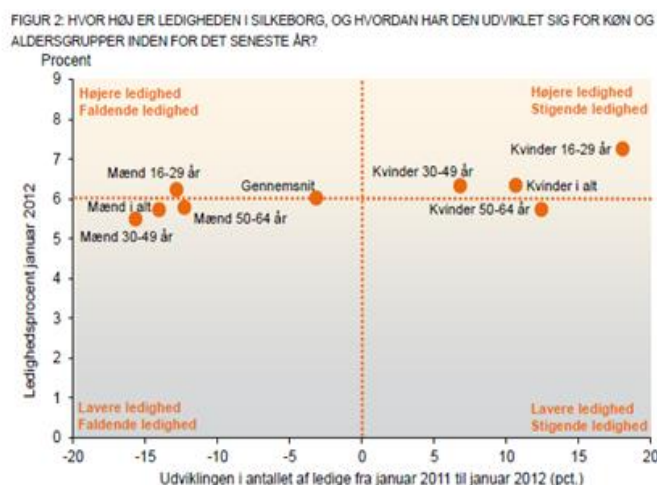
Blandt flere af de markante uddannelsesmæssige tiltag i Silkeborg ses en større tilbygning af Silkeborg Gymnasium. Gymnasiet er Danmarks største grundet kommunens store opland. Gymnasiet har de seneste år særligt satset på de teknologiske linjer, hvilket øger antallet af dimittender fra STX, der kan have interesse i at videreudanne sig f.eks. på procesteknologuddannelsen. Ligeledes er det væsentligt at bemærke Teknisk Skole Silkeborgs kompetencer inden for hotel- og restaurantområdet. Skolen er en af landets førende inden for dette fagområde, og en overbygningsmulighed for eleverne med en erhvervsuddannelsesbaggrund er interessant. Politisk ses fokus på øget overgang fra EUD til KVV, hvilket netop med en procesteknologuddannelse vil være muligt at sikre i Silkeborg grundet ovennævnte ungdomsuddannelser i kommunen.

I forhold til Teknisk Skole Silkeborg er det også vigtigt at bemærke, at skolen har påbegyndt et særdeles stort nybyggeri. Byggeriet af en helt ny skole skal stå klart i 2017, og byggeriet vil udover HTX og tekniske erhvervsuddannelser forventeligt omfatte et forsknings- og innovationscenter, der skal ses i forlængelse af drøftelser med institutioner, der pt. udbyder lange videregående uddannelser. Målet er at tiltrække virksomheder til i samarbejde med uddannelsesinstitutioner at udvikle nye metoder og produkter i fællesskab, særligt inden for fødevare- og procesindustrien. Erhvervsakademi Dania i Silkeborg er inviteret med i samarbejdet, hvilket vurderes at være optimalt i forhold til synergi i kompetenceudvikling af undervisere, øget synlighed for erhvervsuddannede i forhold til videregående uddannelser og særligt i forhold til produktudvikling i samarbejde med virksomheder.

Arbejdsmarkedet i Silkeborg Kommune

Arbejdsmarkedet i Silkeborg er i bedring. Ledigheden i kommunen er faldet med 3% fra januar

2011 til januar 2012. For mændene er ledigheden faldet med 14%, mens den er steget med hele 11% for kvinderne. Ledigheden har således været kønsmæssigt skævt, og særligt har de yngre kvinder været hårdt ramt af ledighedsudviklingen. Udviklingen hænger særligt sammen med nedskæringer i den offentlige sektor, hvor særligt kvinderne har været ramt. I figuren nedenfor vises udviklingen i ledigheden i Silkeborg Kommune fra 2011 til 2012.

Kilde: Danmarks Statistik

Uddannelsen til procesteknolog, vil i forhold til den væsentlige stigning i kvinders ledighed i kommunen være et relevant tilbud til ledige kvinder i forhold til kompetenceudvikling mod nye jobmuligheder inden for særligt det ernæringsmæssige område.

Blandt de 16-29 årige ses i Silkeborg en befolkningsvækst på 1% det seneste år. Gruppen af unge er således stigende, hvilket øger grundlaget for udbud af nye uddannelser. Dette helt i tråd med Silkeborg Kommunes udviklingsstrategi, hvor der sættes fokus på udbygning af uddannelsestilbud i kommunen. Ligeledes påpeger analysen "Arbejdsmarkedet i Silkeborg Kommune" fra Beskæftigelsesregion Midtjylland, at grundlaget for områdets vækst og beskæftigelse vil være sikring af et kvalifikationsniveau hos arbejdsstyrken på såvel kort som langt sigt. I analysen konkluderes det således, at fokus skal øges på bl.a. uddannelse i kommunen. Generelt er beskæftigelsesudviklingen i de kommende år stabil eller let stigende i Silkeborg Kommune. Særligt ses stigende beskæftigelse inden for området "industri" og "øvrig privat service", der blandt andet rummer beskæftigelsesmuligheder for procesteknologer. I nedenstående tabel illustreres ovenstående.

TABEL 1: UDVIKLINGEN I ANTALLET AF LØNMOTAGERE BOSAT I SILKEBORG FORDELT EFTER BRANCHE. 2009-2012

Branche	Antal december 2008	Udvikling				Antal december 2011
		2009	2010	2011	I alt	
Landbrug	647	-8,7%	3,2%	-3,8%	-9,3%	587
Industri	7.436	-16,9%	-2,0%	1,4%	-17,5%	6.134
Byggeri	2.639	-8,6%	-3,8%	1,1%	-11,1%	2.345
Handel/transport	9.039	-8,0%	2,2%	-0,3%	-6,3%	8.474
Øvrig privat service	8.936	-4,8%	0,2%	0,7%	-3,9%	8.584
Offentlige brancher	16.598	1,2%	-1,7%	-5,8%	-6,4%	15.537
I alt	45.295	-5,5%	-0,7%	-2,0%	-8,0%	41.661

Kilde: Beskæftigelsesministeriets analyseregister (DREAM) og egne beregninger
 Anm.: Der er tale om en branche- og ikke sektormæssig opdeling, dvs. at der vil være privatansatte i de offentlige brancher – eksempelvis inden for de private dele af sundhedsvæsenet og uddannelsessystemet. Udviklingerne er opgjort fra december året før til december i det nævnte år.

Den fremtidige situation i branchen

"Fremtiden er ikke så sort, som den har været" er sloganet for den nye kampagne for Landbrug & Fødevarer, 2013. Samfundsmæssigt er der en indikation af, at landbrugs- og fødevarerhvervet fremadrettet skal være med til at løse nogle af de store udfordringer, som samfundet står over for, bl.a. inden for fødevarer og sundhed. Dansk Industri giver i sin rapport "Veje til vækst i fødevarerbranchen", 2010, udtryk for, at Danmark skal være førende inden for udvikling af ernæringsrigtige produkter samt sundhedsfremmede fødevarer og ingredienser. I rapporten defineres en række veje til vækst for fødevarerbranchen, hvor bl.a. sundhed og ernæring dagsordensættes som et vækstspor. Procesteknologi er således interessant i forhold til såvel den nationale om den forventede globale udvikling de kommende år.

På regionalt niveau understøttes det nationale fokus som tidligere nævnt af netværket for fødevarerhverv, hvor Silkeborg, Viborg og Herning kommuner er gået sammen med en række virksomheder. Formålet er at øge viden og derigennem målrette udvikling og innovation i fødevarer til brugernes behov. Gennem flere år har virksomheder i Silkeborg Kommune satset på procesteknologi som f.eks. leverancer af maskiner og maskindele til mejerierhvervet. Internationale virksomheder som SPX (tidligere APV) og Tetra Pak, der netop har opkøbt DSS i Silkeborg, er blandt de virksomheder, der beskæftiger en lang række medarbejdere, der med fordel har en uddannelse som procesteknolog. Fra SPX er en række mindre virksomheder gennem årene udsprunget og fungerer i dag som underleverandører til virksomheden samt til andre virksomheder på verdensplan. Samlet set har de seneste års udvikling i branchen i Region Midtjylland betydet en betragtelig centrering af viden, kvalitet og kompetencer på netop fødevarer-/mejeriområdet.

Udover ovennævnte virksomheder, som er blot et ganske lille udpluk af samarbejdsvirksomheder i Silkeborg Kommune i forhold til procesteknologuddannelsen, er der et betragteligt stort antal virksomheder i Silkeborg Kommune og de omkringliggende kommuner, der beskæftiger sig med fødevarerproduktion, kantinedrift, hotelkøkkener, produktion af mejeriudstyr og øvrig procesteknologi. Et udtræk fra ErhvervSilkeborg viser, at ca. 1.000 virksomheder befinder sig i gruppen af virksomheder, hvor det kan være relevant at indtænke studerende på procesteknologuddannelsen i praktikforløb eller dimittender til fastansættelse i forlængelse af færdiggjort uddannelse. Uddannelsen er med sine 4 studieretninger bred og giver således adgang til en række virksomheder i lokalområdet og i regionen.

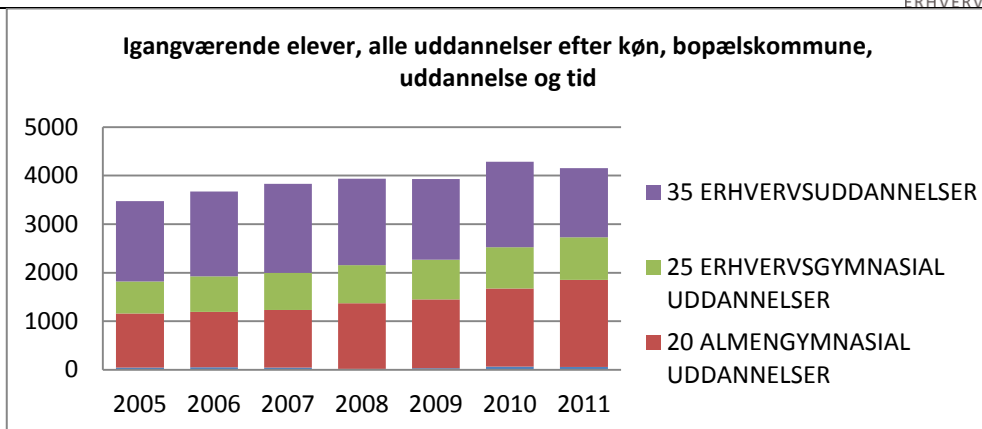
Udover fødevarerbranchens optimisme må vi konstatere, at der i Silkeborg Kommune er en lang række institutioner og virksomheder, for hvem det kan være relevant at samarbejde med procesteknologer fremadrettet. Tilkendegivelser fra en række virksomheder fremgår nedenfor. Der således grund til at tro, at uddannelsen understøttes af interesser på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Tilkendegivelser af behovet for uddannelsen i dækningsområdet

Indeværende afsnit retter fokus på rekrutteringsgrundlaget fra ungdomsuddannelserne, på tilkendegivelser blandt potentielle studerende, sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne regionalt og lokalt, fødeskolernes tilkendegivelser og ikke mindst virksomhedernes interesse i at Erhvervsakademi Dania udbyder procesteknologuddannelsen fremadrettet.

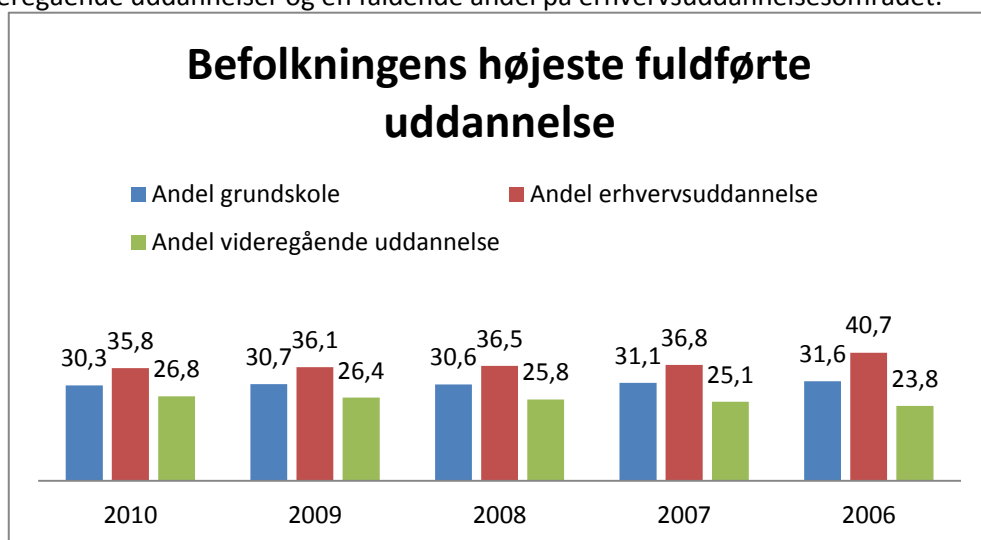
Rekrutteringsgrundlag fra ungdomsuddannelserne

Som det ses af nededstående grafer er antallet af igangværende elever på ungdomsuddannelserne i Silkeborg er steget med ca. 500 fra 2005 til 2011. Der er en tendens til at de unge foretrækker en studieforberegende (gymnasial) uddannelse, fremfor en erhvervsuddannelse.

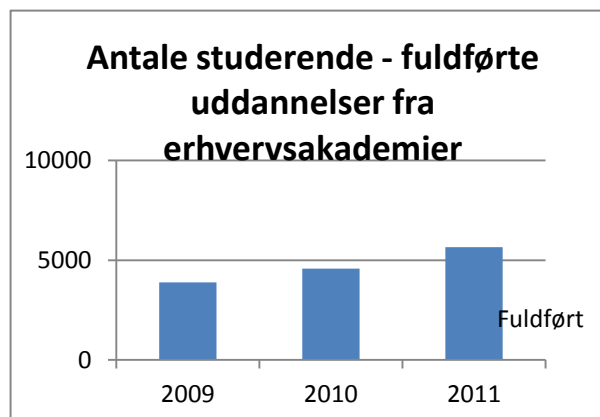
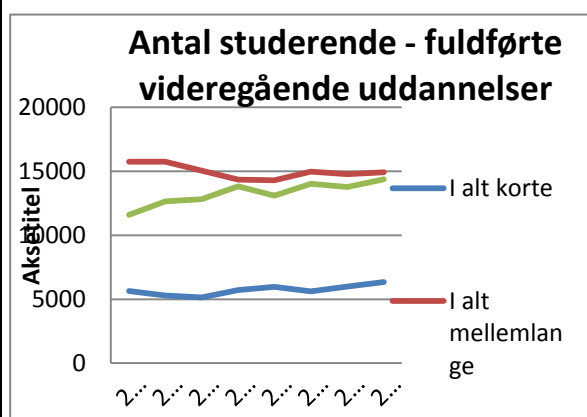
Kilde: <http://regionmidtjylland.neozone.com>

Dette billede afspejles i det generelle uddannelsesniveau i befolkningen, hvor der ligeledes ses en stigende andel af videregående uddannelser og en faldende andel på erhvervsuddannelsesområdet.

Kilde: <http://regionmidtjylland.neozone.com>

Uddannelsesmønsteret i Silkeborg afviger således ikke fra det generelle mønster på landsplan, hvor vi kan se en stigning i fuldførte videregående uddannelser. På erhvervsakademiområdet alene har der i perioden 2009-2011 været en stigning på ca. 45 % jf. graferne nedenfor.

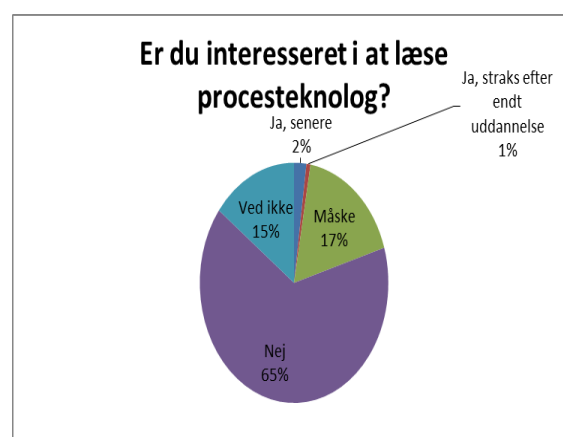
Kilde: <http://regionmidtjylland.neozone.com>

Rekrutteringsgrundlaget alene i Silkeborg Kommune er interessant. Særligt henvises der til, at procesteknologuddannelsen er et interessant felt for elever med en STX eller HTX grundet øget fokus på de mere teknisk tunge uddannelsesretninger på gymnasierne. Med en betragtelig vækst på Silkeborg Gymnasium, landets største, vurderes der at være et fornuftigt rekrutteringsgrundlag inden for områderne bioteknologi, fysik og kemi. Dernæst anses det ifølge kvaitetschef Niels Nyggard fra Teknisk Skole Silkeborg for yderst relevant for unge med en erhvervsuddannelse at søge ind på uddannelsen, da Teknisk Skole Silkeborg er et af Danmarks førende uddannelsessteder inden for ernæring. Procesteknologuddannelsen vil for eleverne på Teknisk Skole Silkeborgs Hotel- og Restaurantskole være en naturlig overbygning. Samlet set vurderes det, at der årligt blot i Silkeborg Kommune vil være ca. 500 dimittender, for hvem uddannelsen til procesteknolog vil være interessant. Uddannelsen spænder således vidt og har en meget bred målgruppe, hvilket tiltaler et bredt felt af kommende studerende. Dertil kommer, at uddannelsen udbydes ganske få steder i Jylland, og rekruttering fra kommuner som Ikast/Brande, Faverskov, Århus, Randers, Skanderborg og Viborg må forventes. Dette øger rekrutteringsgrundlaget markant.

Tilkendegivelser blandt potentielle studerende

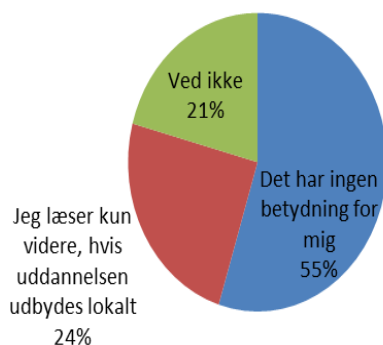
Erhvervsakademi Dania har igangsat en survey om interessen for videreuddannelse blandt ca. 800 nuværende afgangselever på ungdomsuddannelserne i Silkeborg Kommune. Indtil videre har vi modtaget 232 besvarelser, hvilket svarer til ca. 1/3 af populationen. Potentielle studerende i øvrige omkringliggende kommuner er ikke kontaktet.

Af undersøgelsen svarer 44 % ja til ønsket om at læse videre på en akademiuddannelse.

På spørgsmålet om, hvorvidt der er interesse for at læse videre på Procesteknolog svarer 143 respondenter. Heraf svarer 65 % Nej, mens der ligger 35% i mulighedsfeltet, fordelt som 3 % Ja (nu eller senere), 17 % Måske og 15 % Ved ikke. På spørgsmålet om, hvorvidt et lokalt udbud af uddannelse er afgørende (144 respondenter), svarer 24 % klart ja hertil.

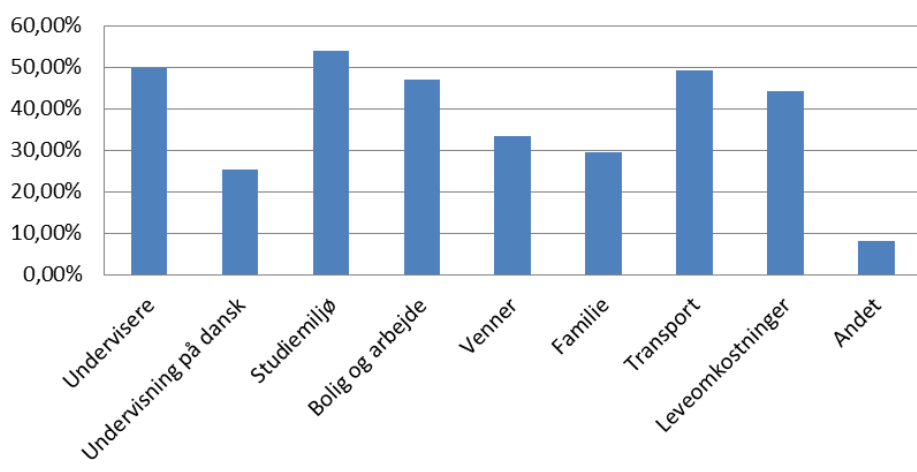
Hvad betyder det for dig, at du kan læse uddannelsen i dit lokalområde?

Kilde: egen udvikling gennem survey – materiale kan fremsendes

Nedenstående graf giver et helhedsbillede af, hvilke forhold, der har særlig betydning for de studerendes valg.

Hvilke faktorer har særlig betydning for dit valg?

Kilde: Egen udvikling gennem survey – materiale kan fremsendes

Specifikt viser den gennemførte survey blandt elever på ungdomsuddannelserne, at der generelt er et stort behov for at øge antallet af udbudte videregående uddannelser i lokalområdet, idet hele 24 % anser muligheden for at kunne tage en uddannelse lokalt som afgørende for at starte på en videreuddannelse.

Sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne regionalt og lokalt

Som nævnt ovenfor udbydes procesteknologuddannelsen i Jylland i Holstebro og i Vejle. Erhvervsakademi Dania har rettet henvendelse til Erhvervsakademi MidtVest for nærmere information om udbudsønske i

Silkeborg. Med en afstand på ca. 70 km mellem de to akademier antages det dog ikke, at et udbud i Silkeborg vil have indflydelse på optaget i Holstebro. Erhvervsakademi Dania udbyder således gerne alle 4 studieretninger og har også som nævnt indhentet relevante data, der viser, at virksomheder inden for de forskellige fagområder på uddannelsen gerne støtter med praktikpladser i Silkeborg og omkringliggende kommuner. Se nærmere nedenfor. Erhvervsakademi MidtVest udbyder ifølge akademiets hjemmeside en begrænset del af procesteknologuddannelsens studieretninger. Et forslag kan også være, at Erhvervsakademi Dania i samråd med Erhvervsakademi MidtVest vælger at dele studieretningerne imellem sig. Dette skulle have til formål at sikre, at alle 4 studieretninger udbydes og gennemføres i Region Midtjylland, hvilket indfrier virksomhedernes forventninger til akademierne.

Med en færdiggjort procesteknologuddannelse i Silkeborg, vil der være muligheder for videreuddannelse i regionen. De studerende kan på Erhvervsakademi Aarhus videreuddanne sig til professionsbachelor i laboratorie-, fødevare- og procesteknologi, der er en overbygning af 1,5 års varighed. Det er endvidere muligt at videreuddanne sig på VIA UC i Århus på professionsbachelor i ernæring og sundhed, hvor der kan søges meritmulighed i forhold til afkorting af uddannelsen med en procesteknolog som baggrund. I forlængelse af professionsbacheloruddannelserne er det muligt at videreuddanne sig inden for en sundhedsfaglig kandidatuddannelse, der kan gennemføres på Aarhus Universitet. Der er således videreuddannelsesmuligheder regionalt og med kort afstand til videregående institutioner i Århus. Såfremt studerende ønsker at rejse længere efter videreuddannelser, er der yderligere muligheder f.eks. i Odense eller i København.

Silkeborg Kommune og Erhvervsakademi Dania's tilkendegivelser

Silkeborg Kommune, borgmester Hanne Bæk Olsen, har udtrykt klar tilkendegivelse af behovet for procesteknologuddannelsen på Erhvervsakademi Dania. Tilkendegivelsen tilsendes ved anmodning. I tilkendegivelsen står der således: "Silkeborg Kommune har i dag et begrænset udbud af videregående uddannelser. Dette betyder, at mange unge mennesker med afsluttede ungdomsuddannelser vælger at forsætte deres uddannelse i andre byer. Af hensyn til kommunens udvikling er det derfor vigtigt til stadighed at sikre udvikling af nye videregående uddannelser. Flere midtjyske virksomheder arbejder i dag på et højt niveau med industrieksport inden for fødevareområdet. Samtidig er Silkeborg på erhvervsuddannelsesområdet landskendt for kompetencer inden for hotel og restauration, og Silkeborg Kommune ser gerne et fokus rettet på udvikling af et højere kompetenceniveau på fødevareområdet og derved styrke synergien på området. Vi opfordrer derfor ministeriet til at anerkende oprettelsen af uddannelsen "Procesteknolog" i nærmeste fremtid". Erhvervsdirektør Torben Vilsgaard, Erhvervsakademi Dania, udtrykker ligeledes et behov for procesteknologuddannelsen set i lyset af de mange virksomheder, der i dag er afhængige af medarbejdere inden for området. Også denne tilkendegivelse kan fremsendes ved anmodning.

Fødeskolernes tilkendegivelser

Ungdomsuddannelserne i Silkeborg har udtrykt klare tilkendegivelser af, at Erhvervsakademi Dania udbyder procesteknologuddannelsen snarest muligt. Særligt interessant er det at se Teknisk Skole Silkeborgs klare fokus på øget overgang fra EUD til KVVU, et politisk spændende felt, og ikke mindst, at deres HTX-uddannelse vil være en ideel baggrund for særligt de linjer på procesteknologuddannelsen, der fokuserer på proces- og mejeriteknologi. Sidstnævnte støttes som nævnt af en række virksomheder i kommunen.

Samarbejdet mellem ungdomsuddannelserne og Erhvervsakademi Dania er meget tæt. Både på parternes eget initiativ, men også gennem Silkeborg Kommunes rolle som facilitator i processen mod øget overgang og samudvikling af nye tiltag på uddannelsesområdet. I efteråret 2013 påbegyndes et tættere samarbejde mellem skolerne og akademiet i form af øget brobygning, herunder nyt brobygningskoncept, øget samspil mellem undervisere på tværs af institutioner, øget fælles markedsføring og lign. Dette uddybes nedenfor i afsnittet om "Markedsføring og oplysning".

Virksomhedernes tilkendegivelser

Det har ovenfor været nævnt, at en række virksomheder i Silkeborg Kommune har særlig stor interesse i, at Erhvervsakademi Dania opretter procesteknologuddannelsen. Det har i ansøgningen været aktuelt at sikre tilkendegivelser fra virksomheder i et omfang, så alle studieretninger i uddannelsen er dækket. Formålet med kontakt til virksomhederne har været dels at undersøge virksomhedernes behov for medarbejdere med en procesteknologisk uddannelse, dels at sikre virksomhedernes ønske om at tage studerende i praktik i løbet af uddannelsen.

Erhvervsakademi Dania har derfor været i kontakt med en række relevante virksomheder. Det drejer sig om følgende virksomheder:

Virksomhed	Navn på kontaktperson	Telefonnr. på kontaktperson
Energi Midt	Connie Veckenberg	70151560
Radisson Blu	Benjamin Faber	88822222
Regionshospitalet Silkeborg	Vibeke Kjærgaard	78415000
Vejlsøhus Hotel- og Conferencecenter	Brita Laugesen	89212121
SPX	Claus Thorsen	51344256
GEA	Thorsten Vammen	70152200
Au2mate	Carsten Jensen	87205050
Sinus-Automation	Anders Novi Handberg	28441965
Nordic Dairy technology	Jon Fosse	24432181
AE Parter	Claus Ravn	21733725

Virksomhederne bekræfter behovet for procesteknologuddannelsen snarest muligt. SPX, en af de største spillere på markedet, har endda klart udtrykt, at virksomheden i dag på ingen måde kan rekruttere det antal procesteknologer, som de har behov for. Virksomheden mener, at det er generelt for branchen i området. Tilkendegivelser tilsendes ved anmodning. Virksomhederne ser en interesse i øget samarbejde på tværs i den videre udvikling af en studieordning, og i markedsføring og information om uddannelsen har flere virksomheder bekræftet, at de gerne bidrager med jobfortællinger, indholdsbeskrivelser af praktikforløb og generelt hjælper kommende studerende til forståelse af jobmuligheder og af jobbets indhold. Hermed sikres, at kommende studerende får retvisende billeder af og forståelse for uddannelsens indhold og mål.

Et særdeles tæt samarbejde med virksomhederne er således allerede skabt, hvorfor det må forventes, at det er yderst realistisk at kunne sikre praksisnær undervisning, skabe praktikpladser og efterfølgende job såvel lokalt som regionalt.

Strategi, organisation, praktik og pædagogisk fokus på Erhvervsakademi Dania i Silkeborg

Afsnittet nævner kort akademiets væsentligste strategipunkter, organisationen i afdelingen i Silkeborg, afdelingens særlige fokus på praktik og pædagogisk tilgang.

Strategien for Erhvervsakademi Dania tager overordnet afsæt i 3 områder: Særlige venner, Særlige uddannelser og Særlige regionale forpligtelser. Inden for områderne arbejdes der specifikt med udvikling af uddannelser i samråd med regionale forpligtelser herunder kommuner og regioner og de lokale ungdomsuddannelser. Målet er at efterkomme arbejdsmarkedets kompetencebehov og sikre øget overgang fra ungdomsuddannelserne til KVU. Midlerne er den tætte dialog og udvikling med fokus på innovationsforløb, tværfaglighed i opgaveløsning for virksomheder og nytænkning.

På Erhvervsakademi Dania i Silkeborg gennemføres på nuværende tidspunkt 2 uddannelser. Finansøkonomuddannelsen og handelsøkonomuddannelsen. Der er studiestart 2 gange årligt. Afdelingen har således i dag et studiemiljø med ca. 300 studerende i uddannelse ad gangen, hvilket sikrer en størrelse, der giver mulighed for et dynamisk studiemiljø i hverdagen. Afdelingen har tilknyttet 15 undervisere, der for de flestes vedkommende underviser på begge uddannelser. I løbet af året afholdes tværfaglige arrangementer f.eks. med fokus på praktikmuligheder, internationalisering, innovation, iværksætteri og karriereudvikling. Vi har gode erfaringer med det tværfaglige samspil, der sikrer videndeling og forståelse for en virksomheds forskellige arbejdsopgaver og dermed rustet de studerende til det senere erhvervsliv.

Studerende på procesteknologuddannelsen vil på en række områder indgå i samspillet med de øvrige studerende på Erhvervsakademi Dania i Silkeborg. Det vil særligt være på områder inden for lovgivning, ledelse, administration, økonomi og markedsføring. Vi ser det som en oplagt mulighed at bringe uddannelserne i spil i forhold til hinanden på flere af de nævnte områder. Ligeledes vil en række af afdelingens undervisere kunne indtænkes i undervisningen på områdernes relaterede fag. På de tekniske områder vil der være behov for ansættelse af undervisere til varetagelse af undervisningen. Vi har desuden et tæt samarbejde med Teknisk Skole Silkeborg og en række virksomheder, hvor vi vil indgå aftale om samspil i forhold den tekniske undervisningsdel. Det vil også i dette samarbejde være muligt at gøre brug af faglige undervisningslokaler på Teknisk Skole Silkeborg/HTX, som ligger ved siden af Erhvervsakademi Dania i byen. Den øvrige undervisning vil blive afholdt på akademiet, netop med det formål at sikre et fælles studiemiljø for alle studerende på de korte videregående uddannelser. Såfremt det ønskes, fremsendes gerne oversigt over undervisere, der fagligt vil kunne indgå i undervisningen.

Markedsføring og information

Det afsluttende afsnit giver kort indtryk af de tanker, som akademiet har gjort sig vedr. sikring af markedsføring og information om procesteknologuddannelsen. Det er Erhvervsakademi Dania's erfaring, at eleverne på ungdomsuddannelserne kun har begrænset kendskab til de korte videregående uddannelser. Vi har i den forbindelse udarbejdet en omfattende markedsføringsplan, der har til formål at øge kendskabsgraden blandt potentielle ansøgere. Planen omfatter følgende:

- Trykte annoncer: lokale dagblade, ugeaviser og husstandsomdelte profilbrochurer
- Radioannoncer: radiospots i lokalradio
- Web og sociale medier: Google søgeoptimering, Facebook, LinkedIn, bannere på elektroniske aviser
- PR: pressemeddelelser og aktiv deltagelse i uddannelsesdebat i lokalområdet
- Messer: Uddannelse uden grænser, Uddannelseskaravanen og åbent hus med deltagelse af lokale virksomheder indenfor de forskellige fagområder
- Netværk: ErhvervSilkeborg, Uddannelsesforening under ledelse af Silkeborg Kommune
- Kontakt med ungdomsuddannelser, UU og Studievalg: besøg på skoler, nyt brobygningskoncept, studievejledning
- Videndeling mellem undervisere på ungdomsuddannelserne og akademiet gennem samundervisning og fælles innovationsforløb
- Ambassadørkorps blandt nuværende studerende

Bilag, der kan rekvireres ved henvendelse – nyttige links

1. Arbejdsmarkedet i Silkeborg Kommune (Region):

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Q7YQtbvylz0J:brmidtjylland.dk/upload/AmsRegionSite/Midtjylland/4%2520Viden%2520om%2520arbejdsmarkedet/Kommunebeskrivelser/2013/Silkeborg%2520sendt.pdf+&cd=5&hl=da&ct=clnk&gl=dk>

2. Erhvervshandleplan 2013, Silkeborg Kommune, side 18:
<http://silkeborgkommune.dk/Erhverv/Erhvervsudvikling/Erhvervspolitik/Erhvervshandleplan>
3. En globalt konkurrencedygtig region – erhvervsudviklingsstrategi 2010-2020:
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:YftHrTxrA7kJ:www.rm.dk/files/Regional%2520udvikling/V%25C3%25A6kstforum/Erhvervsudviklingsstrategi%25202010-2020/Erhvervsudviklingsstrategi%25202010-2020_final.pdf+&cd=1&hl=da&ct=clnk&gl=dk
4. Udviklingsstrategi 2024, Silkeborg Kommune, siderne 4,5,8,9:
<http://silkeborgkommune.dk/Kommunen/Politikker-planer-og-strategier/Udviklingsstrategi?ca=true>
5. Veje til vækst i fødevarebranchen, DI:
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:m18_Ax-d-Z4J:foedeverer.di.dk/SiteCollectionDocuments/Veje%2520til%2520v%25C3%25A6kst%2520i%2520f%25C3%25B8devarebranchen.pdf+&cd=1&hl=da&ct=clnk&gl=dk

Med ovennævnte uddybende materiale håber vi hermed at have efterkommet de ændringer, der fremgik af ministeriets kommentarer til ansøgningen fra foråret 2013. Erhvervsakademi Dania ser det som yderst relevant at udbyde procesteknologuddannelsen i Silkeborg, og vi står naturligvis gerne til rådighed med uddybende oplysninger, såfremt det ønskes i forhold til den videre proces.

Udarbejdet af:

Birgitte Riise Bjærge

Afdelingschef, Erhvervsakademi Dania i Silkeborg